

Göçmenler için Koruma

Ayrı yaşama /Boşanma hallerinde Oturma Hakkı

Ailelerin getirilmesi kapsamında Liechtenstein ülkesine gelen kadınların *kendilerine ait bir oturma hakkı* yoktur. Bu kadınların oturma hakları eşlerinin onayına bağlıdır ve aşağıdaki hususta yönlendirilir:

5 yıl dolmadan önce ayrı yaşama/boşanma halleri

Yabancı kadınlar(fiili) bir ayrı yaşama veya boşanma durumunda oturma müsaadesinin kaybını riske ederler:

Üçüncü devlet kadın vatandaşları (Avrupa Birliği /Avrupa Ekonomi Topluluğu devletleri hariç) 5 yıl dolmadan önce *keza üçüncü bir devlet vatandaşı olan eşinden* ayrı yaşarsa veya boşanırsa, kendisine verilen oturma müsaadesi iptal edilir, daha doğrusu oturma müsaadesinin uzatılması reddedilir (Yabancılar Kanunu, Ülke Resmi Gazetesi 2008, Sayı 311).

Evli erkek eş bir Avrupa Ekonomi Topluluğu Ülkesi veya İsviçre vatandaşı ise, kadın eş Şahısların Serbest Dolaşım Kanununda yazılı bulunan belirli koşulları¹ yerine getirdiğinde oturma müsaadesini muhafaza eder (karşılaştır: Şahısların Serbest Dolaşım Kanununun 47. maddesi 3. fıkrası, Ülke Resmi Gazetesi 2009, Sayı 348).

Avrupa Birliği/Avrupa Ekonomi Topluluğu Ülkesi vatandaşı kadınlar 5 yıl dolmadan önce *üçüncü bir devlet vatandaşı olan eşinden* ayrı yaşamaya başlarsa veya boşanırsa, oturma müsaadesi iptal edilir, daha doğrusu uzatılması reddedilir (Yabancılar Kanunu).

Erkek eş Avrupa Ekonomi Topluluğu Ülkesi veya İsviçre vatandaşı ise belirli koşullar² yerine getirildiğinde oturma hakkını muhafaza ederler (karşılaştır: Şahısların serbest Dolaşım Kanununun 46. maddesi 1. fıkrası).

Kanunların açıklamaları www.gesetze.li web sitesinden sorgulanabilir.

Oturma hakkının devamı her halükarda Yabancılar ve Pasaport Dairesi'nin sorgulaması suretiyle incelenir.

1 Bu koşullar öncelikle şunlardır: Yurt içinde en az % 80 çalışabilirlik derecesi ile akdedilen ve bir yıldan fazla veya süresiz bir çalışma sözleşmesi; iş göremez durumda olanlar için sosyal yardıma ihtiyaç olmadığına dair yeterli maddi olanakların mevcut olması; en az 3 yıl evli olunması (bu evlilik süresinin en az 1 yılı Liechtenstein'da geçmiş olmalıdır); çocuklar için ebeveyn velayeti, bir entegrasyon anlaşmasının yapılmış olması.

2 Bu koşullar öncelikle şunlardır: Yurt içinde en az % 80 çalışabilirlik derecesi ile akdedilen ve bir yıldan fazla veya süresiz bir çalışma sözleşmesi; iş göremez durumda olanlar için sosyal yardıma ihtiyaç olmadığına dair yeterli maddi olanakların mevcut olması.

5 yıl dolmadan sonra ayrı yaşama/ boşanma durumları

Evlilik süresi 5 yıldan fazla sürmüşse, *erkek eşleri keza üçüncü bir devlet vatandaşı* olan *üçüncü devlet vatandaşı kadın eşlerin* oturma müsaadesi «başarılı bir entegrasyon» söz konusu olduğunda uzatılır. Bir entegrasyonun başarılı olup olmadığı konusu Yabancılar Dairesi'nin takdirindedir.

Erkek eş bir Avrupa Ekonomi Topluluğu ülkesi vatandaşı veya İsviçre vatandaşı ise oturma müsaadesi genelde uzatılır.

Erkek eşleri üçüncü devlet vatandaşı olan İsviçre vatandaşı kadınlar ve Avrupa Birliği/Avrupa Ekonomi Topluluğu ülkesi kadın vatandaşları için oturma müsaadesi beş yıl dolduktan sonra «başarılı bir entegrasyon» söz konusu olduğunda uzatılır. Bir entegrasyonun başarılı olup olmadığı konusu Yabancılar Dairesi'nin takdirindedir.

Erkek eş bir Avrupa Ekonomi Topluluğu ülkesi vatandaşı veya İsviçre vatandaşı ise oturma müsaadesi genelde uzatılır.

Liechtenstein'da oturma hakkı devamının onaylanması durumunda kadın göçmenlere serbest bir oturma hakkı verilir ve bu kişiler uygulanabilir kanunlara göre – bulunduğu yere göre (kadın İsviçre vatandaşları veya üçüncü devlet kadın vatandaşları) devamlı oturma müsaadesi (Avrupa Birliği / Avrupa Ekonomi Topluluğu ülkesi kadın vatandaşları) talep edebilir (Şahısların Serbest Dolaşım Yönetmeliği, Ülke Resmi Gazetesi 2009, Sayı 350).

Yabancılar Hukukunda istisna hükümleri

Yabancılar hukuku, evlilik süresinin *5 yıllık bir süre dolmadan önce* sona ermesi durumunda oturma müsaadesinin iptali ile ilgili olarak Yabancılar Kanununun 39. maddesine göre istisnalar öngörmektedir. Evli kadınlar

- müşterek çocuklarla ilgili olarak canlı ve sağlam bir ilişki bulunduğu ve oturma müsaadesinin iptal edilmesi sonucu *reşit olmayan çocukların menfaatleri önemli derecede riske edilirse,*

- kadın eşin *aile baskısına kurban olduğunun kanıtlanması* durumunda, bunun sonucu olarak da evliliğini yürütememesi halinde bu kadınlara *serbest oturma hakkı* verilir.

Bu hükümler gerek *üçüncü devletlerden gelen göçmen kadınlar, gerekse erkek eşleri üçüncü devlet vatandaşı olan Avrupa Birliği / Avrupa Ekonomi Topluluğu ülke vatandaşları ise İsviçre vatandaşları* için geçerlidir.

Evlilikte aile baskısı ve şiddetin kanıtlanması

Aile baskısı aşağıda belirtilen belgelerle kanıtlanır:

- Doktor raporları
- Polis raporları
- Şahit ifade ve beyanları veya
- Bununla ilgili ceza alınmasına dair hükmedilme olayları

Zor durumda bulunan kadın yabancılar

Birlikte yaşadığı ortamda baskı ve şiddete maruz kalan ve bu sebepten dolayı eşinden ayrılmak isteyen kadın göçmenler kendilerini sık sık büyük zorluklar içerisinde görür: Memleketlerine geri dönme olgusu ise pek çoğu için çeşitli sebeplerden dolayı alternatif değildir. Ailelerin birleştirilmesi kapsamında ülkeye gelen ve evlilikleri 5 yıldan daha az devam eden evli kadınlar şiddet uygulayan eşlerinden boşanmak istediklerinde oturma müsaadesinin kaybedilmesini riske ederler. Bu güvensiz oturma statüsü zaten zor durumda bulunan ve şiddete maruz kalan kadınlara yük getirir ve genelde insan yaşamını dikkate almayan bir yaşam şekline dönüşür ve diğer taraftan şiddet uygulayan erkeklere baskı deneme kapılarını açar.

Ev içi şiddetten koruma

Enfra, Kadın Evi'nde ve Kurbanlara Yardım Yeri'nde danışmanlık ve yardım

Enfra (Kadınlar için Enformasyon ve Danışma Ofisi) kadınlara danışmanlık hizmetleri ve çeşitli konularda bilgi verir, örneğin Evlilik Hukuku, ortak yaşamdaki sorunlar, ayrılma ve boşanma, seks rahatsızlığı, çeşitli bahaneler, ev içi şiddet, göçmenlik vs. gibi. **Bu hukuki danışmanlık hizmetleri** ücretsiz ve düzenli olarak kadınlara verilir. İhtiyaç olması halinde bu danışmanlık görüşmeleri tercümelili bir şekilde organize edilir.

Liechtenstein **Kadın Evi** fiziksel, psişik veya seksüel şiddete maruz kalan kadınlara ve bunların çocuklarına koruma ve yardım teklif eder. Kadınlar, Kadın Evi'ne kabul edilir, ortada kalabilirler ve telefonla yardım ve destek alırlar.

Kurbanlara Yardım Yerleri suç olaylarındaki kurbanların ve yakınlarının hizmetindedir. Bu ofisler, beden, psişik veya seksüel uyumlarına hanel gelen şahıslara ücretsiz danışmanlık hizmetleri ile psikolojik, tıbbi, hukuki ve sigorta tekniği sorularında yardım teklif ederler. Bunun haricinde Kurbanlara Yardım Kanununun çerçevesinde maddi yardımlar sunulur.

Şiddete maruz kalan kadınlar **Sosyal Hizmetler Dairesi'**ne de başvurabilir.

Şiddetten Korunma Hukuku

Şiddet sorumluluğu her zaman o işi yapan şahsa aittir. Şiddet kurbanlarının korunma ve yardım alma hak ve talepleri vardır. Bu konu ile ilgili olarak şiddetten Korunma Hukuku şunları sunmaktadır:

Güncel bir tehlikenin tehdit ettiği durumlarda derhal **Eyalet Polisi'ne Acil Telefon numarası 117** müracaat ediniz. Bu makam derhal devreye girmekle yükümlüdür.

Dışarı çıkarma hukuku ve içeri girme yasağı

Eyalet Polisi diğerleri için tehlikeli olan bir şahsı derhal dairenin, daha doğrusu evin ve doğrudan doğruya çevrenin dışına çıkarabilir ve bu şahsın aynı sahaya girmesini yasaklayabilir. Kurban ve kurbanın çocukları oturdukları çevrede kalma hakkına sahiptir. İlgili şahıslar *suiistimal davranışlarından dolayı Eyalet Polisine başvurduklarında* ve başka şiddete maruz kalmaktan korktuklarında *yine içeri girme yasağı* koyulabilir.

İçeri girme yasağı *10 gün geçerlidir* ve bu yasağa riayet edilmesi ilk 72 saatte Eyalet Polisi tarafından kontrol edilir. İlgili kişi ihtiyati tedbir kararının alınması konusunda derhal Eyalet Mahkemesine müracaat ederse, bu durumda içeri girme yasağı 20 gün sonra sona erer.

İhtiyati tedbir kararı ile uzun süreli koruma

Şiddet uygulayan şahıs ile birlikte yaşam beden, seksüel şiddet, tehdit veya psişik şiddet sonucu çekilmez hale gelirse, ilgili kişi veya yakın akrabaları *10 gün içerisinde* Eyalet Mahkemesine müracaat ederek, ilgili şahsın uzaklaştırılmasına dair *ihtiyati tedbir kararı* talep edebilir. Şiddet uygulayan şahsın giremeyeceği bölgelerin tam olarak açıklanması gerekir.

İhtiyati tedbir kararı Eyalet Polisine önceden haber vermeksizin de aldırılabilir. Bu karar öncelikle *3 ay geçerli olur*. Mahkemeye başvuru yapılırken ilgili kadınlara Sosyal Hizmetler Dairesi, Kurbanlara Yardım Ofisi veya Kadın Evi yardımcı olur.

Tam bilgiler için Sosyal Hizmetler Dairesi ve Kurbanlara Yardım Ofisi ile işbirliği yapılarak Şans Eşitliği Yayınevi tarafından yayınlanan «Şiddetten Korunma Hukuku, Somut olaylarda şiddetten korunmaya dair yeni Kanun» başlıklı broşürlere bakınız.

Nasıl hareket edilecektir?

Şayet şiddet uygulamasından dolayı evliliğinizi bitirmek isterseniz, öncelikle aşağıdaki adımları tam olarak planlayın ve önceden danışmanlık hizmetleri alın.

- Konuyu kadın/erkek doktorunuzla, terapi uzmanınızla veya yukarıda belirtilen danışma ofislerinin biriyle görüşün.
- Güncel olarak şiddet uygulanması durumunda Eyalet Polisini (Acil telefon numarası 117) devreye sokun ve içeri girme yasağı veya uzun süreli tehlikeli bir durumda ihtiyati tedbir kararının çıkarılmasını sağlayın.
- Şayet şiddet uygulanmasından dolayı müşterek haneyi terk etmeniz gerekiyorsa veya istiyorsanız, size Kadın Evi (Tel 380 02 03) koruma hizmeti sunar.
- Yukarıda belirtilen ofislerin danışmanlık hizmetlerini ve yardımlarını kullanın.

Hangi ofisler size yardımcı olur?

Infra

Informations- und Kontaktstelle für Frauen
(Kadınlar için Enformasyon ve İrtibat Ofisi)
Landstrasse 92
9494 Schaan
Tel 232 08 80
www.infra.li

Frauenhaus Liechtenstein

(Kadın Evi)
Tel 380 02 03
24 saat
www.frauenhaus.li

Opferhilfestelle

(Kurbanlara Yardım Ofisi)
Postgebäude, Landstrasse 190
9495 Triesen
Tel 236 76 96
www.ohs.llv.li

Amt für Soziale Dienste

(Sosyal Hizmetler Dairesi)
Postplatz 2
9494 Schaan
Tel 236 72 72

Kadın/Erkek Avukatlar

www.lirak.li

Kanun metinleri

www.gesetze.li

Eyalet Polisi

Acil Telefon 117

infra
spezial

Tanıtım:

Kadın göçmenler için koruma

Yayınlayan:

infra (Informations- und Kontaktstelle für Frauen)

Şekillendirme: Sabine Bockmühl, Triesen

Çeviri: Interlingua Kurumu

© infra İkinci Baskı, Haziran 2010